

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: streda, 15. februára 2023 10:48
Komu: oszp.PE@minv.sk
Predmet: OU-PE-OSZP-2023/000025 (EIA: Zber a výkup železných a neželezných kovov)

Odvolať sa voči rozhodnutiu Okresného úradu Partizánske zo zisťovacieho konania č. OU-PE-OSZP-2023/000025

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Partizánske zo zisťovacieho konania č. OU-PE-OSZP-2023/000025 zo dňa 01.02.2023 (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zber-vykup-zelezných-nezelezných-kovov>) sa odvolávame, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:

- 1) Podstata rozhodnutia podľa §29 ods.3 zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-3>) je výrok rozhodnutia o tom, či budú ďalej hodnotiť vplyvy závery na životné prostredie podľa zákona EIA alebo posudzovanie environmentálnych vplyvov skončí rozhodnutím zo zisťovacieho konania; jadrom rozhodnutia je podľa §29 ods.3 zákona EIA aplikácia kritérií podľa prílohy č.10 k zákonu EIA na zámer, pričom sa pri tom zohľadňujú aj doručené stanoviská.

Napadnuté rozhodnutie v odôvodnení neuvádza, ktoré kritériá úrad na daný zámer aplikoval, ako tieto kritériá vyhodnotil a akým spôsobom vyhodnotil doručené stanoviská pri tomto rozhodovaní.

Rozhodnutie konštatuje „Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú také významné negatívne vplyvy, ktoré by mali za následok zhoršenie stavu jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva v dotknutom území oproti súčasnému stavu, ktoré by bolo potrebné ďalej posudzovať podľa zákona o posudzovaní a komplexné výsledky zisťovacieho konania nepoukázali na predpokladané prekročenie medzných hodnôt alebo limitov ustanovených osobitnými predpismi v oblasti životného prostredia.“

Nikde v rozhodnutí sa však neuvádza, ktoré vplyvy zámeru boli najvýznamnejšie a akým spôsobom ich úrad vecne vyhodnotil a ktoré kritériá podľa prílohy č.10 pri tom použil.

Napadnuté rozhodnutie je preto arbitrárne, svojvoľné, nepochopiteľné a nepreskúmateľné.

- 2) Novelou vodného zákona sa od 1.januára 2022 sa v §73 ods.21 (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/364/20220801.html#paragraf-73.odsek-21>) sa uložil nový povinný podklad rozhodnutia zo zisťovacieho konania a to stanovisko §16a ods.1 vodného zákona (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/364/20220801.html#paragraf-16a.odsek-1>), o ktoré mal pred začatím zisťovacieho konania požiadať navrhovateľ a mala byť podkladom rozhodnutia. To sa nestalo a tak nebol v konaní zohľadnený povinný podklad zisťovacieho konania a neboli zákonom prikázaným spôsobom vyhodnotený vplyvy na životné prostredie; vinu má ako navrhovateľ, ktorý o toto záväzné stanovisko nepožiadala ako aj úrad, ktorý netrval na jeho predložení. V konečnom dôsledku tak bolo rozhodnutie vydané v rozpore s §32 ods.1 správneho poriadku na základe neúplného zistenia skutkového stavu prejednávanej veci.

Ide o transpozíciu európskej smernice o vodách a záväzného výkladu európskeho práva v zmysle rozsudku SDEÚ č. C-461/13 (<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-461/13>), podľa ktorého nesmie byť povolený projekt, ktorý nemá vyhodnotený vplyvy na vody podľa Smernice o vodách. Keďže projekt je predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie, je potrebné už v rozhodnutí EIA určiť, či projekt spĺňa nároky kladené Smernicou o vodách.

V zmysle systematiky práva ide o povoľovacie konanie; podľa §29 ods.12 zákona EIA rozhodnutie zo zisťovacieho konania povoľuje navrhovateľovi požiadať o povoľujúce rozhodnutie. Úrad rozhodol bez toho, aby si overil splnenie všetkých skutočností potrebných pre takýto právny následok vydaného rozhodnutia.

- 3) ZDS navrhlo viaceré environmentálne opatrenia, pričom úrad nevyhovel ani jednému z nich (neuviedol ich v podmienkach rozhodnutia); toto však nezdôvodnil podľa §20a písm.a zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-20a.odsek-1.pismeno-a>), t.j. neuviedol dôvody, pre ktoré návrhy zmierňujúcich opatrení do výroku rozhodnutia nezahrnul.

Návrhy zmierňujúcich opatrení boli dostatočne jasné, konkrétne a je z nich zrejmé k čomu smerujú; ich účelom je zabezpečenie zlepšenia životného prostredia a teda naplnenie účelu zisťovacieho konania podľa §2 písm.d zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-2.pismeno-d>). Návrhy zmierňujúcich opatrení teda boli dôvodné; bolo úlohou úradu rozhodnúť aj či sú v danom prípade opodstatnené a teda či majú byť uložené ako podmienky rozhodnutia. Bez takéhoto zdôvodnenia, ktoré je v zmysle §20a písm.a zákona EIA osobitnou náležitosťou rozhodnutia zo zisťovacieho konania je napadnuté rozhodnutie neúplné (nemá všetky náležitosti podľa osobitného právneho predpisu) a súčasne je arbitrárne a svojvoľné, lebo nie je možné zistiť, prečo návrhy ZDS sa do podmienok rozhodnutia nedostali.

- 4) Obsahom konzultácií podľa §62 ods.3 zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-63.odsek-2>) sú a) doplňujúce informácie, b) informácie o environmentálnych vplyvoch, c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami, d) upresnenie navrhovaných opatrení a e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy.

Z predpísaných náležitostí neboli zabezpečené náležitosti podľa §62 ods.2 písm.c), d) a e). Nakoľko ZDS reagovalo na prvotnú doplňujúcu informáciu, je legitímne očakávať odpoveď na túto reakciu. Je totiž naplnením práva na konzultáciu a procesný naplnením legitímnych očakávaní na úplných informáciách o životnom prostredí ako aj procesným prostriedkom, ktorým verejnosť môže ovplyvniť výsledok projektu a ovplyvniť ho.

Možnosť konzultácie bola upretá formalistickým a mechanickým uplatňovaním správneho poriadku bez zohľadnenia osobitností vyplývajúcich zo Smernice EIA a Aarhuského dohovoru.

Nedostatočnou konzultáciou (či už v písomnej alebo ústnej forme) úrad uprel možnosť konzultovať projekt zákonom predpísaným spôsobom a tým je proces EIA nezákonný v čoho dôsledku je nezákonné aj samotné rozhodnutie zo zisťovacieho konania. Vyjadril sa navrhovateľ, vyjadrilo sa ZDS a tam to skončilo – nebola zabezpečená odborná výmena názorov a ani úrad odborne tieto rôzne vyjadrenia vecne a právne nevyhodnotil.

- 5) **Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá §22 ods.6 zákona EIA** (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6>). Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle §27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti §3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety §47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie §22 ods.6 zákona EIA.V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA.

Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 15/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná.

- Rozhodnutie nie je odôvodnené v zmysle §47 ods.3 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-47.odsek-3>), podľa ktorého „V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.“

Len rozhodnutie, ktoré má všetky uvedené náležitosti je možné súdne preskúmať, tieto náležitosti teda sú:

- a) Zoznam podkladov rozhodnutia, na základe ktorých správny orgán rozhodol. V kontexte zisťovacieho konania sú to najmä zámer a stanoviská dotknutých orgánov, dotknutých obcí, stanoviská verejnosti a doplňujúca informácia. Dôvod uvedenia je skontrolovať či úrad konal v súlade so zásadou materiálnej pravdy a teda v zmysle §32 ods.1 správneho poriadku si zabezpečil všetky dôkazy a dôkazné prostriedky, ktoré pri rozhodovaní použil.
- b) Voľná úvaha podľa §33 ods.4 správneho poriadku, ktorou správny orgán vysvetlí akým spôsobom vyhodnotil zabezpečené dôkazy v kontexte predmetného rozhodnutia. V prípade rozhodnutia EIA to znamená uviesť súvis medzi vecným vyhodnotením konkrétneho vplyvu na životné prostredie a spôsobom ako sa v kontexte konkrétneho kritéria podľa prílohy č.10 v zmysle osobitného zákona, ktorým sa daná oblasť materiálne upravuje a výrokom rozhodnutia.
- c) Kauzálny nexus právneho vyhodnotenia, t.j. sled logických úvah, ktorými úrad uvedie akým spôsobom zo znenia právnych predpisov odvodil konkrétne znenie výroku rozhodnutia.
- d) Vyhodnotenie pripomienok účastníkov konania, ktoré je taktiež potrebné vyhodnotiť s ohľadom na znenie osobitnej právnej normy §20a zákona EIA.

Napadnuté rozhodnutie neobsahovalo kauzálny nexus právneho vyhodnotenia rozhodnutia a neobsahovalo vyhodnotenie pripomienok a návrhov dotknutých organizácií podľa §20a zákona EIA.

Uvedené je zásadný nedostatok rozhodnutia EIA, ktorý popiera účel a zmysel rozhodnutia podľa §2 zákona EIA a tým je účinná ochrana životného prostredia dôsledným posúdením vecnej a právnej roviny environmentálnych vplyvov a súbežne uložením primeraných ale efektívnych zmierňujúcich opatrení. Keďže rozhodnutie nemá tieto atribúty, je nutné ho vyhodnotiť ako arbitrárne a svojvoľné.

- Úrad si nezistil úplne a presne skutkový stav veci minimálne v rozsahu skutočností opísaných v predchádzajúcich bodoch a teda porušil §32 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-32.odsek-1>).

Neúplnosť a nepresnosť zistenia skutkového stavu následne spôsobuje vecne nesprávne rozhodnutie, čo je rozpor s §3 ods.4 správneho poriadku. Podľa §3 ods.4 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-4>) je úrad povinný na základe úplného a presného zistenia skutkového stavu vybaviť vec nielen zákonne ale aj vecne správne. Vecná správnosť rozhodnutia zo zisťovacieho konania je teda súčasťou jeho zákonnosti.

- Navrhovateľ má povinnosť poznať dôsledky svojej činnosti na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-18.odsek-1>) a má povinnosť ich vyhodnotiť procesom zisťovacieho konania podľa zákona EIA (shorturl.at/dGIJ3 a shorturl.at/CIKV4); úrad mal povinnosť podľa §3 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-1>) povinnosť dôsledne dbať na plnenie týchto povinností. Navrhovateľ (resp, ním poverená osoba v zisťovacom konaní) si svoju povinnosť podľa uvedených právnych povinností nesplnila a úrad si nesplnil povinnosť dôsledne na týchto povinnostiach dbať.

ZDS ako ekologická organizácia si plní svoju povinnosť podľa §19 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-19.odsek-1>) upozorniť na ohrozenie životného prostredia spočívajúce v nedostatočnom vyhodnotení vplyvov na životné prostredie ako aj v nedostatočnej a nesprávnej aplikačnej praxi úradu.

Úrad bez výhrad akceptoval neochotu navrhovateľa dosahovať účel a cieľ zákona EIA podľa §2 písm.a a písm.d (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-2>) tým, že abdikoval na povinnosť uložiť ďalšie opatrenia navrhovateľovi, ktorými by sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany životného prostredia, hoci na to ZDS upozornil a hoci navrhol konkrétne opatrenia v tomto smere.

Úrad tak súčasne porušil poslednú časť §3 ods.1 správneho poriadku (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html#paragraf-3.odsek-1>) dôsledne vyžadovať od navrhovateľa ako účastníka konania plnenie jeho povinností, pričom povinnosť v tomto smere mu vo všeobecnosti ukladá §17 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17>). Úrad vo svojej podstate nezákonným spôsobom umožňuje navrhovateľovi bez zodpovednosti porušovať environmentálne povinnosti.

Vo výsledku je napadnuté len formalistickým dokumentom, ktorým sa ipso facto umožňuje získať povolenie na realizáciu navrhovanej činnosti ale bez toho, aby bola predmetom účinného posudzovania vplyvov na životné prostredie ako spôsobu zabezpečenia vysokej ochrany životného prostredia. Proces vedúci k rozhodnutiu nedostatočným spôsobom uplatňuje ustanovenia osobitných právnych predpisov ohľadne participácie verejnosti čo sa týka ako prístupu k informáciám tak aj k reálnej možnosti projekt reálne ovplyvniť. Úrad postupoval tak, že práva verejnosti neboli a ani nemohli byť reálne naplnené.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

♥ Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. ♠ S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. ♦ Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasilať. ♣ Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

★ **Zásady Integrity konania ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/>

☆ **Environmentálne princípy činnosti ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/>

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89>), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasť európskej Zelené transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk).

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
[+421 907 901 676](tel:+421907901676)
www.samospravydomov.org
www.enviroportal.org
www.climaterealityproject.com